

България

Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава - България

За кой вид престъпления мога да получа обезщетение?

В Република България можете да получите финансовата компенсация от държавата за претърпени имуществени вреди, пряка последица от следните престъпления:

- тероризъм; умишлено убийство; опит за убийство; умишлена тежка телесна повреда; блудство; изнасилване; трафик на хора;
- престъпления, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група;
- други тежки умишлени престъпления, от които като съставомерни последици са настъпили смърт или тежка телесна повреда.

За кой вид увреждане мога да получа обезщетение?

Виж първия въпрос!

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на лице, което е починало в резултат от престъпление? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение?

Когато пострадалият е починал в резултат на престъплението, правото на финансова компенсация преминава върху неговите наследници или лицето, с което се е намирал във фактическо съжителство.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на жертва, която е преживяла престъплението? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение в такъв случай?

Не. Наследниците или лицето, с което пострадалият се е намирал във фактическо съжителство могат да получат финансова компенсация само ако пострадалият е починала в резултат на престъплението.

Мога ли да получа обезщетение, ако не съм гражданин на държава от ЕС?

Финансова компенсация могат да получат и чужди граждани в случаите, предвидени в международен договор, по който Република България е страна.

Мога ли да искам обезщетение от тази държава, ако живея тук или съм от тук (това е моята държава на пребиваване или гражданство), дори ако престъплението и извършено в друга държава от ЕС? Мога ли да направя това, вместо да поискам обезщетение в държавата, в която е извършено престъплението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Не. Компенсацията се изплаща от компетентния орган на държавата-членка, на чиято територия е извършено престъплението.

Трябва ли първо да съм съобщил за престъплението в полицията, за да мога да претендирам за обезщетение?

Да. Финансова компенсация не се предоставя, когато пострадалият не е уведомил компетентните органи за извършване на престъплението, освен ако по уважителни причини не е могъл да направи това.

Необходимо ли е да се изчакат резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?

Да. Пострадалите от престъпления получават правото си да потърсят финансова компенсация след приключване на наказателното производство, с влязъл в сила акт на органите на съдебната власт:

- осъдителната присъда, включително в случаите, когато делото е било разгледано в отсъствие на подсъдимия;

- споразумението за решаване на делото в досъдебното производство;
- прокурорския или съдебния акт, с който наказателното производство е било прекратено, с изключение на случаите, когато прекратяването е на основание чл. 24, ал. 1, т. 1, 7, 8а и 9 от Наказателно-процесуалния кодекс;
- прокурорския или съдебния акт, с който наказателното производство е било спряно поради неразкриване на извършителя на престъплението.

Трябва ли първо да потърся обезщетение от извършителя на престъплението, ако той е бил установен?

Няма такова изискване, но финансова компенсация не се предоставя, когато пострадалият е получил обезщетение по друг начин.

Ако извършителят не е бил установен или осъден, имам ли все пак право да поискам обезщетение? Ако да, какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Виж въпрос "Необходимо ли е да се изчакат резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?"!

Има ли срок, в рамките на който трябва да поискам обезщетение?

Молбата за финансова компенсация се подава в едногодишен срок от влизането в сила на съответния акт на орган на съдебната власт.

Кои загуби и разходи се обхващат от обезщетението?

Финансовата компенсация обхваща, заедно или поотделно, имуществените вреди, които са пряка последица от престъплението и се изразяват във:

- разходи за лечение, с изключение на разходите, които се поемат от бюджета на Националната здравноосигурителна каса;
- пропуснати доходи;
- разходи по плащане на съдебни и деловодни разноски;
- пропуснати средства за издръжка;
- разходи по погребение;
- други имуществени вреди.

Всички имуществени вреди се доказват от пострадалите със съответните документи, доказващи тези вреди.

Как се изплаща обезщетението — чрез еднократно плащане или на месечни вноски?

Пострадалите от престъпления имат право на еднократна финансова компенсация от държавата.

По какъв начин моето собствено поведение във връзка с престъплението, съдебното ми досие или липсата на сътрудничество по време на производството за обезщетение могат да окажат влияние върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата, която бих получил?

Финансова компенсация не се предоставя, когато:

- пострадалият е бил осъден за престъпленията, посочени в първия въпрос през последните 5 години преди подаване на молбата за финансова компенсация;
- деянието е било извършено в състояние на силно раздразнение, което е предизвикано от пострадалия с противозаконно действие, от което са настъпили или е било възможно да настъпят тежки последици за виновния или за негови близки;
- деянието е извършено при превишаване пределите на неизбежната отбрана;
- когато пострадалият е допринесъл за настъпването на престъпния резултат, това води до намаляване на финансовата компенсация, която би получил.

По какъв начин финансовото ми положение би могло да повлияе върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху получената сума?

Всички пострадали от престъпления имат еднакви права. Финансовото състояние на пострадалия е без значение при подаването на молба за финансова компенсация от държавата.

Има ли други критерии, които биха могли да повлияят върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата?

Финансова компенсация от държавата се предоставя за посочените в първия въпрос престъпления, извършени след 30.06.2005 г.

Как ще бъде изчислено обезщетението?

Всички имуществени вреди се доказват от пострадалите със съответните документи, доказващи тези вреди.

Съществува ли минимален или максимален размер на обезщетението, което се отпуска?

Финансовата компенсация от държавата е парична сума, като максималният ѝ размер не може да надвишава 10 000 лв. Когато се предоставя за издръжка на лица, ненавършили 18-годишна възраст, които са наследници на починал в резултат на престъпление, размерът за всяко едно лице е до 10 000 лв.

Очаква ли се от мен да посоча сумата на обезщетението в исковия формуляр? Ако е така, ще получа ли никакви указания за това как да я изчисля или относно други аспекти?

Да. В молбата за финансова компенсация пострадалият посочва размера на компенсацията и имуществените вреди, за които претендира.

Ако получа обезщетение за нанесените вреди от други източници (като например от работодателя ми или частна застрахователна схема), получената сума приспада ли се от обезщетението, платено от институцията/органа?

Да.

Мога ли да получа аванс от обезщетението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Не.

Мога ли да получа допълващо или допълнително обезщетение (напр. след промяна в обстоятелствата или влошаване на здравето и т.н.) след основното решение?

Не.

Какви съпътстващи документи трябва ли да приложа към иска си?

- препис на съответния акт на орган на съдебната власт и на мотивите към него, когато има осъдителна присъда;
- свидетелство за съдимост, ако лицето не е български гражданин;
- копие от документ за самоличност;
- удостоверение за настоящото местоживееене на правоимащия в България;
- документ за законно представителство, настойничество или попечителство;
- удостоверение за наследници, ако правоимащият е дете, родител, съпруг на пострадалия, който е починал в резултат на престъплението;
- заверени копия от разходо-оправдателни документи, като например за лечение (не се включват разходи, поети от Националната здравноосигурителна каса); погребение и др.;
- документ, удостоверяващ получавани от пострадалия доходи по трудови или приравнени правоотношения за период 6 месеца преди датата на извършване на престъплението;
- съдебно удостоверение за направени във връзка с делото разноси;
- документи, доказващи други имуществени вреди;
- декларация, че пострадалия не е получил обезщетение по друг начин, за причинените му имуществени вреди, вследствие на извършеното престъпление.

Има ли административни или други такси, които се заплащат за получаване и обработване на исковата молба?

Не.

Кой орган взема решение по искове за обезщетение (при национални случаи)?

Национален съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления към Министерство на правосъдието на Република България.

Къде мога да изпратя иска (при национални случаи)?

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Национален съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления

Адрес: Република България, гр. София 1040, ул. „Славянска“ № 1

Web: <http://www.compensation.bg/>

Необходимо ли е да присъствам по време на процедурата и/или когато се взема решение по иска ми?

Не.

Колко време (приблизително) отнема вземането на решение от органа по иск за обезщетение?

Молбата за финансова компенсация се разглежда в едномесечен срок от датата на постъпването ѝ. При необходимост този срок може да бъде удължаван до три месеца.

Ако не съм доволен от решението на органа, как мога да го обжалвам?

Решенията на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления не подлежат на обжалване.

Къде мога да получа необходимите формуляри и допълнителна информация относно начина, по който да изготвя иска?

Образец на молбата за финансова компенсация се предоставя от Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления, областните управители, следователите и организациите за подкрепа на пострадали от престъпления. В електронен формат образецът на молбата може да бъде намерен на интернет страницата на Националния съвет - www.compensation.bg.

Има ли специална гореща телефонна линия или уебсайт, които мога да използвам?

Интернет страницата на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления – <http://www.compensation.bg/>.

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) при подготвянето на иска?

Организациите за подкрепа на пострадали оказват практическа помощ на пострадалите от престъпления, включително помощ при подготовката на молбата за финансова компенсация.

Има ли организации за подкрепа на жертвите, които могат да ми помогнат в процеса на искане на обезщетение?

Българска асоциация на организациите за подкрепа на пострадалите

Тел.: +359 2 981 93 00

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 21/06/2019